

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' תולדות כ"ז מרחשון תשפ"ה

החברותא גטאון פנימי לחברים גליון מס' 748

פנינים יקרים

ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק (כה, יט) ואלה תולדות יצחק - הליכות ימי חייו, אברהם הוליד את יצחק - זה מכלל תולדותיו שבכל דרכיו והליכותיו היה ניכר ורשום שהוא בנו של אברהם. (העמק דבר)

ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק (כה, יט) יצחק היה סבור תמיד שהוא עצמו אינו כלום, "אלא" בן אברהם, תלה הכל רק בזכות אביו אברהם, ואברהם שוב היה חושב שלא עשה ולא פעל כלל בעבודת השי"ת ואין לו זכות מצד עצמו אלא זאת שהעמיד בן הגון, אברהם הוליד את יצחק, תמיד היה יצחק זוכר את מוצאו את אביו כי בן הוא לאברהם. (האדמו"ר רבי יחיאל מאלכסנדר)

ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק (כה, יט) תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים (רש"י פר' נח) וזה המכוון ואלה תולדות יצחק בן אברהם אלה הם הגורמים למעשים הטובים של יצחק כי זכר תמיד שהוא בן אברהם. (אדמו"ר רבי מנחם מאמשינוב)

ואלה תולדות יצחק וכו'... (כה, יט) פרש"י יעקב ועשו האמורים בפרשה, מאי קמ"ל בזה? אפשר לומר לפי המדרש על הכתוב אלה תולדות השמים והארץ (בראשית ב, ד) כתוב תולדות מלא בשני וואוין, זה מורה שהתולדה היתה בשלמות ובסוף פרשת חיי שרה (שם כה, יב) ואלה תולדת ישמעאל חסר וואוין מורה על חוסר השלמות בתולדה ולכן כאן ביצחק שכתוב ואלה תולדת בוואו אחד לרמוז על יעקב ועשו חציה שלמה וחציה חסרה. (רבי ברוך אפשטיין)

ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק (כה, יט) פרש"י לפי שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה מה עשה? הקב"ה צר קלסתר פניו של יצחק דומה לאברהם והעידו הכל אברהם הוליד את יצחק, פירושו ליצני הדור רצו להכניס רוח כפירה במקורו של הנס ולומר שמאבימלך נתעברה שרה שהוא מסיטרא דקדושה אלא אמרו מאבימלך נתעברה שרה היינו שהנס בא מסיטרא דאחרא וכדי לסתור זאת מדויק אברהם הוליד את יצחק. (הרב זאב סולובייצ'יק)

אברהם הוליד את יצחק (כה, יט) איזהו חכם הרואה את הנולד (תמיד לב) מן הנולד אפשר להכיר את האב... (רבי בונם מפשיסחא)

ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו כי עקרה היא ויעתר לו ה' וכו' (כה, כא) יצחק אבינו שפל רוח היה, גרוע בעיניו מכל ומתחנן לה' כי יושיעו בזכות אשתו הטובה ממנו - לנכח אשתו לכן נעתר לו ה' בזכות שפלותו הוא ככתוב ויעתר לו ה'. (אדמו"ר רבי שמואל מסלונים)

ויתרוצצו הבנים בקרבה (כה, כב) מהחשש פן ילמד יעקב מעשו הכניסו איבה בלבם עוד בבטן אמם ומשם התחיל הפירוד. (ספר חסידים)

ויתרוצצו הבנים בקרבה וכו'... (כה, כב) פרש"י כשהיתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר יעקב רץ ומפרכם לצאת, ובשעה שעוברת על פתחי ע"ז עשו מפרכם לצאת, השאלה בשלמא יעקב לא יכול לצאת כשעברה על פתחי תורה מפני שעשו שהיה הראשון מעכבו, אבל עשו אם פרכם לצאת בשעה שעברה על פתחי עבודה זרה מי עיכב בעדו? מכאן שעשו היה מוכן לוותר על עבודה זרה שלו ובלבד שיעקב לא יכנס לאהלי תורה. (רבי יחזקאל מקוזמיר)

שני גויים בבטןך (כה, כג) זו היא סיבת ההתרוצצות שיהיו שני הגוים נבדלים בדת ושני לאומים יהיו נבדלים במלכות. (ספורנו)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

[תנ"ך/ס' א' י' ז' ע']

שמחתי לראות מכותלי מכתבייך שבי"ה קלטת ריח מדרך האמונה הפשוטה, וכי התחלת לראות את עצמך לבד סיבה לסערות נפשך, ולא זולתך, ויש לברך על ההתפתחות הזאת, כי זה מסוגל להדליק את הנצנוץ של האור הגדול שיאיר לך את ביתך לחיות חיים מאושרים ואמיתים עם בעלך נ"י, ושיהיה בית נאמן לה' ולתורתו, ויעניק לך שלווה הנפש.

והנה בנך היקר נמצא בביתנו, וזוכה לשימת-עין ותשומת-לב, לדבר עמו, לכוון צעדיו וליישר אורחותיו, והכל תלוי בתפילה. שנוחה כולנו לשפוך שיח ותחנונים לפניו יתברך שלא יעזבנו ולא יטשנו, ויסעדנו בימין צדקו שנוכל לעמוד במשברי החיים של הגלים הזדוניים, כי לא ישוב דך נכלם מלפניו, כי הוא בעל הרחמים ומקבל ברצון תפילת כל פה.

[תנ"ך/ס' א' י' ז' ע']

ממציאה לו חסותו של הקב"ה, והוא אצלו כתינוק יונק על שדי אמו, כמו שאמר דוד המלך ע"ה "כגמול עלי אמו - כגמול עלי נפשי" (תהלים קלא, ב).

כ"ב אייר תשל"ז

קבלתי וקראתי בתשומת לב כל מכתבייך ששלחת אלי במשך הזמן, גם ראיתי את מאבקך אשר את נאבקת, אשר זהו מאבק החיים על כל מאורעותיו ונסיונותיו. אשר כל כולם יש להם תכלית אחת וכיוון דרך אחת: להכרת עצמו ללא כחל ושרק, ועל ידי כך יגיע להתקשרות עם בוראו.

"כי לא מחשבותיכם - מחשבותי, ולא דרכיכם - דרכי, נאום ה'" (ישעיה נח, ה). לא כל מה שחושב האדם לטוב ומועיל, על אף שכוונתו רצויה, הוא רצון ה'. ומנין לו לאדם רצון קונה? הוא לא יזכה לדעת את ה' אלא אם כן יפשוט מעליו כל לבושי טבעו ויבקש את הביטול, היינו לבטל כל רצונותיו אליו יתברך, אז יחננו הבורא את הדעת האמת לדעת דרכיו, כי הוא החונן לאדם דעת.

י"ג אייר תשל"ז

בשכר האמונה שתשליט על עצמך תזכה לשמחת הנפש, ואשר זוכים לה ע"י הביטול וההכנעה לרצון השי"ת, שזהו שורש חיותנו והוויתנו. ואז לא חסר לאדם מאומה, כי עבודתו

[תנ"ך/ס א'י'ז'ע]

שלו, והוא יהיה אסור במאסר כזה שאין כמוהו בכל העולם.

תגידו לו שיחשוב טוב טוב וברצינות על העתיד. אח"כ כאשר הכל יגמר והוא יעבור משבר נוראי עם עצמו, הוא צפוי בהחלט ליסורים נוראים, ואז - למרבה הצער - הוא כבר לא יוכל לעזור לעצמו. לכן שיעשה את חשבון-הנפש שלו בעוד מועד, ויחשוב על כך חמש פעמים! לפני שהולך לעשות כטוב בעיניו.

והשי"ת יעזור לכם שדבריהם יהיו יוצאים מן הלב, בבחינת "כרחם אב על בנים", ויעשו עליו רושם להצילו מידי גויים.

להצלתו תאמרו את פרקי התהלים הבאים: ט, י, יג, מב, נא, קיג, קל, קמ, קמה. בכל יום תאמרו 2-3 פרקים מאלה, וחזור חלילה, ותתנו צדקה בכל יום 26 סנט. והקב"ה יקשיב לתפילותיכם, וישלח לכם את ישועתו, אמן.

[תנ"ך/ס א'י'ז'ע]

מלכות שמים באהבה, שזהו כל תכליתנו בחיים, ואשר זה עיקר אושרנו הנצחי.

אני חוזר ומבקש ממך שתתגבר להתחזק ולהשאר רגוע - מתוך בטחון גמור בהשי"ת שעזר לך עד כה וימשיך להיות אתך תמיד - בלי פחד של שוא, ותחגור עוז לשמוע רק בקול המחשבות הטובות האומרות לך 'הנה צא וזכה באור גדול! אמן.

כ"ט אייר תשל"ז

קבלתי את מכתבכם הכאוב אודות בנכם, שההסתבכות שלו שוברת כל לב יהודי, בפרט לב של אבא ואמא, ה' ירחם. מצבו כאב לי מאד. מה שיש לעשות בענין הקשה הזה, כמובן שזה לא ילך בכח או רוגז, לא זו היא הדרך שתנתק אותו מהנערה. וככל שהכאב בלב גדול, לטובת הענין אתם צריכים להבליג ולשתוק, ולחכות בסבלנות מרובה שתגיע ההודמנות להשפיע בלי רוגז, שהוא ירצה להקשיב לדבריהם הרגועים שייצאו מעמקי הנשמה. אתם כבר תרגישו בעצמכם מתי שבנכם יחכה כבר שתגידו לו משהו, או שהקב"ה יזמן לכם את הסיבות של הזמן שתוכלו לדבר אליו בשקט ובטוב טעם.

ואז תסבירו לבנכם היקר איזה צעד נוראי הוא הולך לעשות בחיים שלו, שאחריו, אחרי שהוא יתחתן אתה, הוא יהיה מנותק מכם ומכל העם

ה' חשוון תשל"ח

- - - תמצא מרגוע לנפשך בתפילה שאתה ממשיך לשפוך שיח לפני אדון כל הנשמות, שהוא מפיח נשמה בפי כל חי.

בתפילה שאתה נושא לפני אדיר במרום תדע לפרסם שמו הגדול שאין כל יאוש לפניו יתברך, והוא שומע תפילת כל פה ברחמים. ועל ידי כך תתרבה האמונה בעולם, וכולנו נקבל עלינו עול

המשך פנינים יקרים

ושני לאומים ממעיך יפרדו (כה, כג) המעים הם סימן היכר בין יעקב לעשו אצל יעקב כתיב ותורתך בתוך מעי ואילול אצל עשו כתיב ובטן רשעים יחסר.

ושני לאומים ממעיך יפרדו (כה, כג) ההבדל בין ישראל לעמים הוא במדה גדולה במעים בעיני אכילה ושתיה במאכלות אסורות, מכאן בשלחן יהודי מכאן עכו"ם כיון דאכלו שקצים ורמשים חביל גופיהו (שבת פו). (הרי איגר)

ורב יעבד צעיר (כה, כג) הרבה צריך אדם לעבוד על עצמו עד שיקטין את עצמו.

(אדמו"ר רבי אברהם יעקב מסדיגורא)

וימלאו ימיה ללדת והנה תומם בבטנה (כה, כד) תומים-תמימים שניהם היו תמימים ושלמים במעשיהם זה צדיק תמים וזה רשע גמור, הצדיק תמים בצדקותו והרשע תמים ברשעותו.

(חתם סופר)

ויקראו שמו עשו (כה, כה)... עשו-עשוי וגמור תם ונשלם, לדעתו אין לו כבר צורך להתאמץ יותר לעלות במדרגה ולהתעלות, זו תכונת עשו, אבל יעקב מלשון עקב עניו קטן בעיני עצמו כמי שלא השיג עדיין כלום וכל פעם צריך הוא לחפש לחתור ולהתחיל מחדש - כמו שאמר היהודי הקדוש שכל יום לעומת יום האתמול הוא כמו יהודי לעומת גוי ובכל יום הוא רואה את אפסותו וכי עליו עדיין להשיג הרבה הרבה.

(לפי שם משמאל)

ויקראו שמו עשו (כה, כה) בלשון רבים ויקרא שמו יעקב (שם כו) בלשון יחיד, אצל עשו כפרש"י הכל קראו לעשו כן אבל אצל יעקב כתוב בלשון יחיד כי את יעקב הכיר רק הקב"ה אבל העולם העדיף את עשו.

(דגל מחנה אפרים)

ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם (כה, כז) בעשו נאמר פעמיים איש כי היתה בו כפלות דו פרצופיות מן הצד האחד איש שדה - אדם עובד עבודה המרויח את לחמו מיגיע כפיו ומן הצד השני איש יודע צדיק לצוד אנשים בחרמו, אבל יעקב איש תם בכל הזמנים ובכל הנסיבות.

(עישורי תורה)

ויהי עשו איש ציד איש שדה (כה, כז) עשו איננו רק איש ציד החורך צידו אלא גם איש שדה סמל מקום פרוץ שאין חומה לו המפקיר עצמו בשדה, בניגוד ליעקב יושב אהלים מקום מוקף יריעות, עשו בלתי מרוסן ובלתי מגודר כי זה ההבדל העקרוני והמהותי שבין יעקב שורש ויסוד היהדות לבין עשו שהביא לעולם רסן תרבותי.

ויעקב איש תם (כה, כז) מי שאינו חריף לרמות קרוי תם (רש"י) רש"י בעצמו (פר' ויצא כט, יב) מביא ההסבר על כי אחי אביה הוא בין לרמאות כי האדם צריך לדעת האיקל להתנהג במידה פעם כך ופעם כך לשם שמים.

(החזוהי מלובלין)

ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אוהבת את יעקב (כה, כח) על אהבת יצחק לעשו צריך התורה לתת טעם כי ציד בפיו אבל רבקה אוהבת את יעקב אינה זקוקה להסבר ולטעם, וכן ויאהב מפעיל מאמץ לאהבה משא"כ רבקה אוהבת את יעקב בלשון הוה פשוט אוהבים.

(אזנים לתורה)

כי ציד בפיו (כה, כח) לעשו היו נצוצות דקדושה אך הם היו רק בפה ולא בלב.

ויצא יעקב וגו' (כ"ה, י) פרש"י שיציאת הצדיק מן המקום עושה רושם, כלומר שמשאיר רושם של קדושה במקום שהיה שם (אמר המעתיק: מוה"ר הרא"ש זיע"א היה רגיל לומר שבמקומות ההתבודדות שיוצאים בקביעות משאירים השראה של קדושה ועי"כ נדחים כל מרעין בישין, ואכן ראינו שבמשך הזמן נבנו בתי מדרשות וישיבות במקומות בהם היינו יוצאים בעבר).

(גנוי ישראל)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

פקס: 5829688 - 02 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים



לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

